

Lönebildning för allmänläkare

ST-dagarna 2025

Ylva Sandström

Disposition

- Vad är ett kollektivavtal och vad regleras där?
- Lönestatistik
- Lönerevision
- Ny lön – hur ska man tänka i förhandlingen?

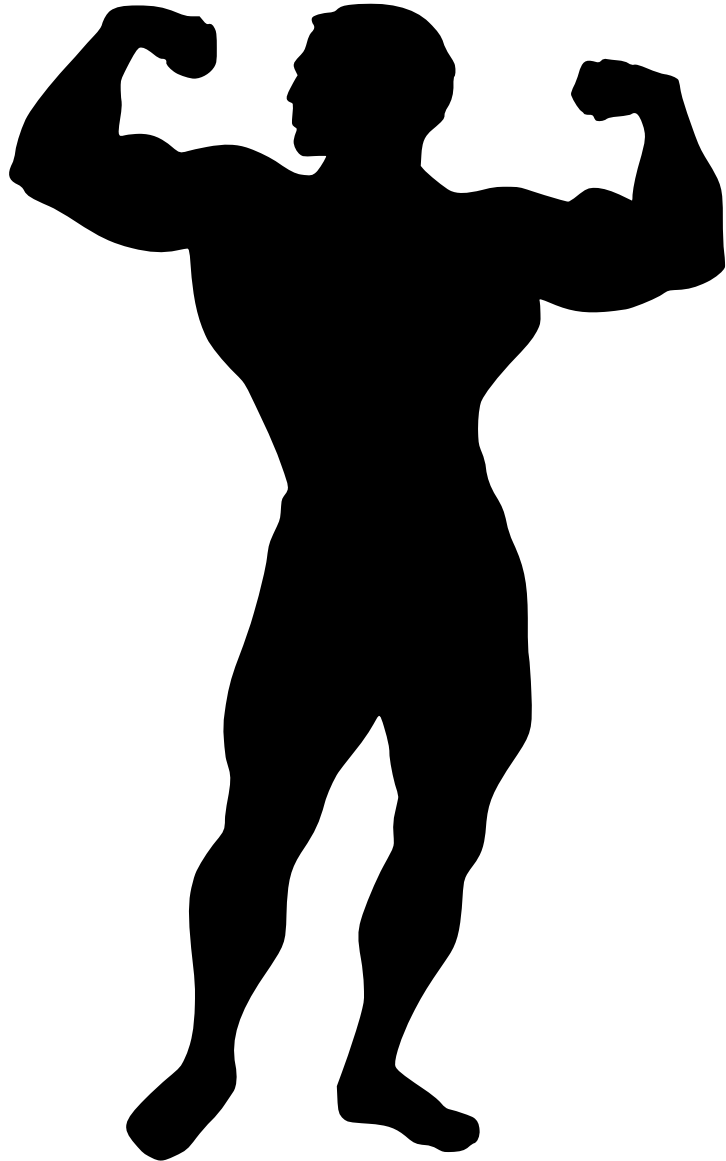
Sveriges läkarförbund

- 60 000 medlemmar
- Professionens organisation
- Facklig organisation
- Råd och stöd
- Föreningar i hela landet
- För alla läkare under hela karriären

Nackdelar med medlemskap

- Det kostar pengar
- ”Läkarförbundet gör ändå inget för mig”
- ”Jag får mina löneökningar ändå”

Är ensam stark?

- Ja – en stark individ kan ofta förhandla fram relativt bra villkor ändå
- Nej – den starka individen jämförs trots allt med kollektivet (allt är relativt)

Bli medlem idag!

www.lakarforbundet.se/bli-medlem

- Om du stödjer vad vi gör och vill ha en stark läkarprofession
- Utan medlemmar kan inte Läkarförbundet verka, tappar i trovärdighet och läkarkåren förlorar inflytande
- Under ett arbetsliv hamnar nästan alla någon gång i trubbel

Associerad medlem i Svenska Distriktsläkarföreningen för ST- läkare i allmänmedicin

- Så gör du praktiskt om du vill bli associerad medlem i Svenska DLF: fyll i formular på DLFs hemsida: <https://slf.se/dlf/associerat-medlemskap/>
- En förutsättning för associerat medlemskap i DLF är att man är medlem i Läkarförbundet.

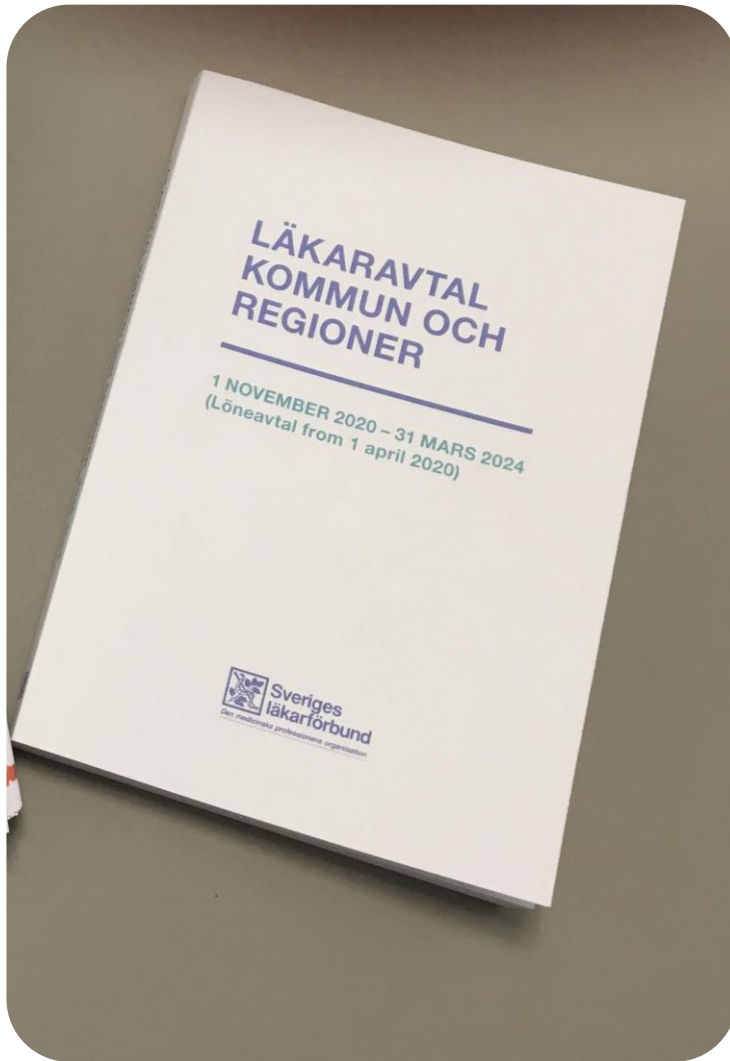

Vad är ett kollektivavtal?

Skriftligt avtal mellan fackförbund och arbetsgivare/arbetsgivarorganisation

Gäller alla anställda, även de som inte är med i facket

Kompletterar och ibland ersätter lagstiftning

Det finna flera kollektivavtal -med olika villkor!

- **Offentlig sektor**
(regioner/kommuner)
- **Motpart** Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) / Sobona
Avtal:
- **HÖK 25** (huvudöverenskommelse) –
grundavtalet för läkare i regioner
- **Lokala avtal** – kan finnas för t.ex. jour,
beredskap, scheman m.m.
- Gäller majoriteten av alla sjukhus- och
vårdcentralsanställda

Privat sektor har flera avtal – eller inget avtal alls!

- 🏢 **Privat sektor (t.ex. privata vårdgivare)**
- **Motpart:** Vårdföretagarna (Almega)
Avtal:
- **Branschavtal E** – för läkare hos privata vårdgivare (t.ex. Capio, Praktikertjänst)
- Många privata vårdföretag har detta avtal, men inte alla – viktigt att kontrollera
- ❤️ **Ideell sektor (t.ex. idéburna vårdgivare)**
- **Parter:** Fremia (tidigare KFO/Idea) , Arbetsgivaralliansen
Avtal:
- Gäller t.ex. vissa vårdcentraler och behandlingshem som drivs av stiftelser, kooperativ eller föreningar

Dags att prata lön

Lönestatistik 2024

Saco lönesök 2024 - enkätsvar

(Filter: Stockholm + Allmänmedicin)

Region	Median	Spridning (10 – 90:e percentil)
--------	--------	---------------------------------

• ST-läkare	53 700	51 000 – 57 900
• Distriktsläkare	89 600	85 000 – 100 800

Privat	Median	Spridning (10 – 90:e percentil)
--------	--------	---------------------------------

• ST-läkare	56 200	52 500 – 63 000
• Distriktsläkare	94 400	86 900 – 106 000

- ST-läkare + 2 500 (ca 5%)

Privat vs. Region Median

- Distriktsläkare + 4 800 (ca 5%)

Specialistbeviset genererar en löneökning på ca 67%.

Lön och lönebildning - grund

Hur sätts löner?

Ny lön vid ny tjänst – helt oreglerat
Lönerevision årligen om avtalat så

Lönerevision regleras i kollektivavtal – sifferlöst
eller med en procentsats

Lönekriterier på varje arbetsplats

Chefen sätter lönen.

Lönerevision – förhandling om nästa års lön

- Årlig uppräknning av lön beroende på prestation föregående år
- Finns ingen garanterad nivå per individ - % gäller för kollektivet
 - KR-sektorn: traditionell förhandling mellan fack och arbetsgivare, individ för individ.
 - Facket förhandlar endast för medlemmar
 - Privat: dialog mellan arbetstagare och chef, fn sifferlöst tillsvidareavtal
 - Inget kollektivavtal? Behöver avtala själv hur lönerevision ska gå till, ingenting är garanterat
- Följer inte inflationen, inget skydd för bevarad hög lön
- Utöver lönerevision – löneglidning (ofta vid nyanställning) – oftast positiv men kan vara negativ man går in för lågt vid nyanställning.

Så här går revisionen till i regionen

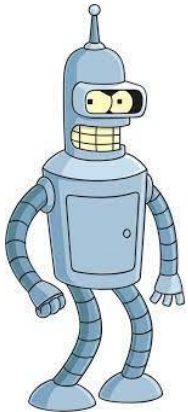
- HÖK:en är utgångspunkt – förhandlas fram mellan SKR och SLF centralt
- Läkarföreningens representanter förhandlar ett lokalt avtal med respektive region och därefter lokalt med respektive förvaltning
- **Dags för förhandling!**
- Arbetsgivaren kommer med bud för varje medlem – motiverar buden
- Läkarföreningens representanter kontrollerar buden, kontrollräknar, ser att budet är rimligt, försöker motivera en höjning

Hur går det till?

240.000 kr, ex 2,6% blir 6240 kr att fördela på 5 ger 1248 kr/pp

Eller 2,6 % per person, ger högre påslag för person med hög lön

46 000 kr

+1248 kr

+312 kr

47 000 kr

+1248 kr

+312 kr

48 000 kr

+1248 kr

+312 kr

49 000 kr

+1248 kr

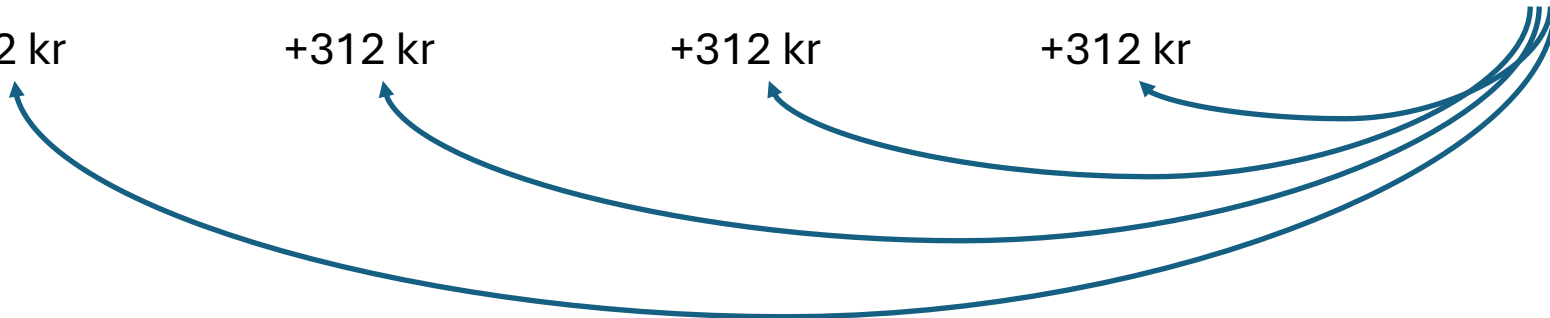
+312 kr

50 000 kr

+1248 kr

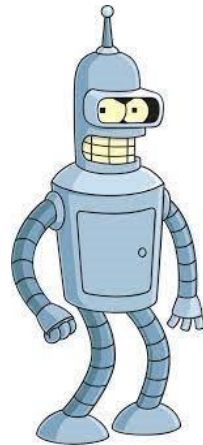
NY LÖN
utanför
revisionen

Ny kollega får lägst ingångslön... övriga har reviderats upp

46 560 kr
(1,2% ökning)

47 560 kr

48 560 kr

49 560 kr

50 560 kr

Nya läkare anställs eftersom – får alltid lägsta lönen

Fem år senare...

Ny medianlön 50702, men borde ha varit 54573 kr.

47 702 kr

48 702 kr

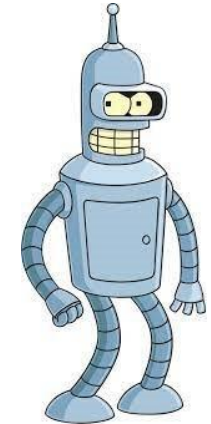
49 702 kr

50 702 kr

51 702 kr

52 702 kr

Principen gäller även specialister eftersom det inte finns någon lönetrappa/garanterad löneökning bara för att du blir mer erfaren

Ny tjänst– ny lön

- Din viktigaste förhandling ”avgör allt”
- Det gäller att vara påläst och förhandla väl

Lön och förhandling, kom förberedd

- Kolla lönestatistik (Läkarförbundet) och lokala nivåer
- Sätt mål och intervall – motivera med meriter och värde
- Vad är viktigt och vad är mindre viktigt? Lås dig inte vid småsaker.
- Tänk dig in i motpartens situation och alternativ – hur är din förhandlingsstyrka?
- Förhandla även förmåner: fortbildning, jourkomp, semester, forskningstid
- Få allt skriftligt i anställningsavtalet
- Första budet? Kan vara fördelaktigt men beror på hur mycket information du har.

”På den här vårdcentralen ligger lönenivån här...” (*lägre än du vill ha*)
Eller: ”Det är inte rimligt för NN tjänar inte så mycket”

**Inte din uppgift att ta ansvar för
helheten/lönespridningen!**

Mål – få chefen att förstå att det likaväl är
hans eller hennes **problem** att lönerna är
för låga och dina anspråk rimliga

*”Jag har tittat på lönestatistik och sett att
den här lönen är i linje med lönenivån för
min erfarenhet och distriktsläkarjobbet.”*

Man kan kanske säga så här...

- "Jag ser att lönenivån här ligger något lägre än vad som är vanligt i primärvården. På sikt tror jag att det kan bli en utmaning, både för att behålla personal och för att kunna rekrytera nya medarbetare. Jag vill gärna bidra långsiktigt här, och därför tänker jag att en marknadsmässig lön är viktig – både för mig och för vårdcentralens stabilitet."

Vad är viktigt för en bra lönebildning på en vårdcentral?

1. **Bra ingångslön** som ST och specialist!
Kontakta gärna Läkarföreningen för hjälp med statistik och eventuellt stöd i förhandlingen!
2. **Undvika avundsjuka** – om en kollega får en hög lön så gynnar det alla – förr eller senare!

Käpphästar om lön

- **En dålig ingångslön kan inte kompenseras** i den årliga lönerevisionen, då får dina kollegor mindre. Ingångslön är färska pengar. Facket kan inte heller begära omförhandling
- Prata inte om kollegornas löner, frågan gäller DIN lön
- **Gå inte på rykten**, prata med kollegor, lokalförening och få förstahandsuppgifter
- Det finns ingen lagstiftning när det gäller lönenivå. Avtal finns om alla medlemmars minimilöneutveckling, men det gäller inte nyanställda
- Får du ett bud så **be att få tänka på det**
- Lönen SKA vara individuell.
- Nya arbetsuppgifter: Ny lön

Ny löneförhandling - konkreta tips

- Läs på innan ang löner – begära ut lönelista.
- Saco lönesök har förra årets siffror.
- Lokala läkarföreningen har aktuella siffror
- Medlemsrådgivningen kan ge råd
- Ge första budet?
- Be om betänketid!
- Kryssa inte bort övertiden – vad är den värd?
- **SKRIV INTE PÅ UTAN ATT HA PRATAT MED FACKET**

Lycka till!

2025-09-25

